

IX. (8.r.) - učivo od 24. 3. do 30. 3. 2021

Český jazyk:

Jednoduchá věta, podmět, přísudek - vyhledávání

Shoda podmětu s přísudkem – rod mužský životný a neživotný

Zopakuj si učivo o slovesech.

Úkol – doplň přímo sem:

1) U sloves urči osobu, číslo, čas.

osoba: 1., 2., 3. – já, ty, on – číslo jednotné

1., 2., 3. – my, vy, oni – číslo množné

čas: přítomný, minulý, budoucí

SLOVESO	OSOBA	ČÍSLO	ČAS
volám			
jdou			
psali			
čteme			
voláš			
budu se učit			
říkáte			
uklízet			

Jednoduchá věta je věta, která obsahuje jeden podmět a jeden přísudek.

Příklad: Petr včera odjel domů.

Petr – podmět, odjel - přísudek

2) Podtrhni ve větách podmět a přísudek:

Na chatě rozkvetly růže. Pavla volala večer domů. Autobus jede velmi rychle.

Shoda podmětu s přísudkem.

Pokud je podmět rodu mužského životného, píšeme v přičestí minulém (přísudku) měkké i.

Příklad: Chlapci jeli domů.

Pokud je podmět rodu mužského neživotného, píšeme v přičestí minulém (přísudku) tvrdé y.

Příklad: Hrady stály na skále.

3) Podtrhni podmět a přísudek, doplň i/y:

Kuchaři dnes vařil_ oběd. Dva psi štěkal_ u boudy. Autobusy přijel_ včas. Stoly v jídelně byl_ nové. Kluci dnes soutěžil_ v běhu.

Sloh:

Krajina – popis krajiny

Úkol – doplň přímo sem:

Učebnice str. 74 – přečti si text a cvičení podle zadání vypracuj (dívej se na obrázek na str. 75)

Čtení:

Práce s encyklopedií, s knihou – vyhledávání informací.

Úkol - doplň přímo sem:

Přečti si část nějaké knihy nebo článku v čítance. Napiš, co ses z četby dozvěděl, jaké jsi získal informace (napiš název knihy nebo článku)

Matematika:

Početní úkony s desetinnými čísly, FG – početní úkony s penězi.

Zopakuj si, co jsou desetinná čísla, jak se čtou, zapisují (učebnice str. 34-36)

Úkol - doplň přímo sem:

1) V učebnici str. 36/6 a, b, c – napiš číslem

příklad: nula celá tři desetiny – 0,3

Sčítání desetinných čísel – při zápisu pod sebe, dej pozor na psaní desetinné čárky.
příklad: $0,4 + 0,2 = 0,6$

Úkol - doplň přímo sem:

2) $2,1 + 1,1 =$	$5,3 + 0,1 =$
$0,4 + 1,3 =$	$4,4 + 2,6 =$
$2,2 + 1,4 =$	$0,32 + 1,10 =$

Písemné sčítání desetinných čísel.

příklad: $2,41$

$$\begin{array}{r} 2,41 \\ 1,2 \\ \hline 3,61 \end{array}$$

Úkol - doplň přímo sem:

3) Učebnice str. 39/2 – napiš pod sebe a vypočítej

Geometrie

Obsah obdélníka (učebnice str. 66) – prostuduj si zelený rámeček

Zopakuj si převody jednotek obsahu (učebnice str. 65)

Základní jednotkou obsahu je m^2 (čteme jeden metr čtvereční) je to čtverec o straně dlouhé jeden metr. Další jednotkou je cm^2 , mm^2 , 1 a (jeden ar), 1 ha (jeden hektar), $1 km^2$

$$1m^2 = 100 dm^2 = 10\,000 cm^2 = 1\,000\,000 mm^2$$

$$1 a = 100 m^2 \quad 1 m^2 = 0,01 a \quad 1 ha = 100 a \quad 1 a = 0,01 ha \quad 1 km^2 = 100 ha \quad 1 ha = 0,01 km^2$$

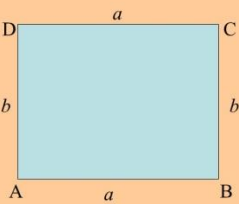
$$\text{příklad: } 3 a = 300 m^2$$

Příklad řešení úlohy: vypočítej obsah obdélníka, strana $a = 3 cm$, strana $b = 5cm$, $S = ?$

vzorec pro výpočet obsahu obdélníka: $S = a \cdot b$

$$S = 3 \cdot 5 = 15 cm^2 \quad \text{Obsah obdélníka je } 15 cm^2$$

Obsah obdélníka

$S = a \cdot b$

Výpočet strany z obsahu:

$$a = S : b$$
$$b = S : a$$

Úkol - doplň přímo sem:

1) Učebnice str. 66, cvič.: 6, 7

Dějepis:

Shrnutí a opakování tématu světové vynálezy.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Pr%C5%AFmyslov%C3%A1_revoluce

Učebnice str. 46 – 47. Zopakuj si učivo z minulého týdne, v učebnici si přečti článek.

Úkol - doplň přímo sem:

- 1) Kdy se u nás v širším měřítku uplatnila elektrická energie?
- 2) Kde se tato energie nejvíce uplatnila?
- 3) Kdo byl František Křižík?
- 4) Co je to elektromotor?
- 5) Co to byl telegraf?
- 6) Jak se jmenuje vynálezce žárovky?
- 7) V jakém městě byl u nás v roce 1897 sestaven první automobil?
- 8) Jak se jmenoval letec, který roku 1911 doletěl z Pardubic do Prahy?

Zeměpis:

Jižní Amerika – celkový přehled (učebnice str. 40-43)

Severní část Jižní Ameriky.

Zopakuj si, co víš o Střední Americe.

Státy Střední Ameriky:

Mexiko – hlavní město Mexico City, úředním jazykem je španělština, má zásoby stříbra, zlata, olova, ropy, zinek, železné rudy a zemního plynu. Mexiko má bohatou indiánskou kulturu – stavby Aztéků a Mayů.

Další státy jsou:

Kostarika, Panama, Honduras, Salvador, Guatemala, Belize. Hospodářství je zaměřeno na pěstování banánů, tropického ovoce, kávy, cukrové třtiny

Kuba – hlavní město Havana, pěstuje se cukrová třtina, tabák (výroba doutníků)

Jižní Amerika je část amerického světadílu, který se nachází na jih od Karibského moře. Na západě je omývána Tichým oceánem, na východě Atlantickým. Nejvyšším pohořím jsou Andy. Nejvyšší hora je Aconcagua, měří 6959 m. Leží tam i nejvýše položené jezero Titicaca. Největší je Amazonská nížina. Významné řeky jsou Amazonka, Paraná.

V severní části Jižní Ameriky leží největší a nejlidnatější stát Brazílie, kde úředním jazykem je portugalština. V povodí Amazonky jsou nejrozsáhlejší tropické pralesy.

V Brazílii je nerostné bohatství – železná ruda, černé uhlí, mangan, ropa, zemní plyn.

Pěstuje se: kávovník, kakaovník, kukuřice, pšenice, rýže, tabák, cukrová třtina.

Města: Rio de Janeiro, Sao Paulo, Brasilia.

Úkol – vypracuj test:

- 1) Jakým jazykem se hovoří v Brazílii?
- 2) Napiš jeden oceán, který omývá Jižní Ameriku:
- 3) Na jaké polokouli leží Jižní Amerika?
- 4) Jaké nerostné suroviny se těží v Brazílii?

Fyzika:

Vlastnosti světla, zdroje světla.

Stín, zatmění Slunce, Měsíce

Zopakuj si využití transformátoru v praxi, bezpečnost při práci.

Transformátor je zařízení, které umožňuje měnit střídavé napětí U_1 na střídavé napětí U_2 se stejným kmitočtem, ale jinou hodnotou. Pomocí transformátoru můžeme získat nejen nižší

napětí z vyššího, ale i naopak. Např. v televizním přijímači umožňuje transformátor získat ze síťového napětí velmi vysoké napětí okolo 20 000 V (Voltů) pro činnost televizní obrazovky. V transformátoru se využívá **jev elektromagnetické indukce**. Transformátor tvoří 2 cívky, které mají společné jádro. **Primární cívka** je cívka, na kterou **se připojí vstupní střídavé napětí**, **sekundární cívka** je cívka, na kterou **se připojí spotřebič**.

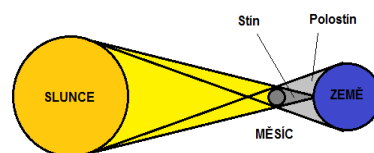
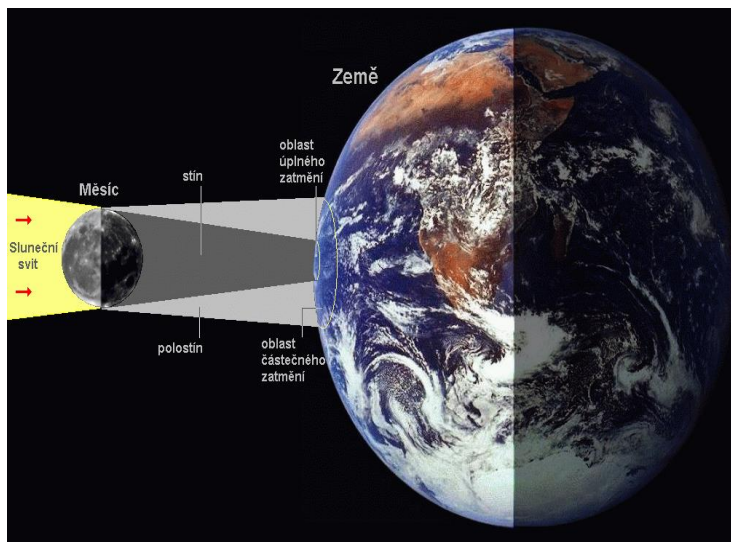
Světlo lze charakterizovat pomocí několika hledisek. **Světlo je elektromagnetické vlnění**, jež má řadu vlastností společných s rozsáhlým oborem elektromagnetických vlnění, která obecně označujeme jako elektromagnetická záření. Světlo je tedy elektromagnetické záření, na které je citlivý lidský zrakový orgán. Studium světla a jeho interakcemi s hmotou se zabývá optika.

Tělesa, která vyzařují světlo, jsou **světelné zdroje**. Světlo v nich vzniká přeměnami energie v elektronových obalech atomů. Prostředí, kterým se světlo šíří, označujeme jako optické prostředí. Může být průhledné – nedochází v něm k rozptylu světla, průsvitné – světlo prostředím prochází, ale zčásti se v něm rozptyluje, neprůhledné – světlo se v něm silně pohlcuje nebo se na povrchu odráží. Žárovka je umělý zdroj světla, které se uvolňuje při vzniku tepla.

Základní vlastnosti světla (rychlost světla, šíření světla v různých prostředích, barva tělesa).

Zatmění Slunce je astronomický jev, který nastane, když Měsíc vstoupí mezi Zemi a Slunce, takže jej částečně nebo zcela zakryje. Taková situace může nastat jen, pokud je Měsíc v novu. Úplné zatmění Slunce je vzácný jev umožněný faktem, že Slunce, které je zhruba čtyřikrát větší než Měsíc, je současně přibližně čtyřikrát dále od Země. Pozorovatel na Zemi vidí zatmění podle toho, zda je oblast, kde se nachází, zasažena plným stínem (úplné zatmění), nebo jen polostínem Měsíce (částečné). Je-li Měsíc ve větší vzdálenosti od Země a stín končí nad povrchem Země, vidí pozorovatel prstencové zatmění.

Ke vzniku **zatmění Měsíce** je třeba, aby se Měsíc dostal do blízkosti tzv. uzlového bodu. To nastává obvykle dvakrát ročně na dobu asi 30 dní. V této době proběhne jedno zatmění Měsíce. Zatmění Měsíce vzniká tehdy, jestliže se Měsíc vnoří do kuželovitého stínu Země a my pozorujeme, jak se Měsíc ztrácí z oblohy.

Úkol - doplň přímo sem:

1) Napiš 2 vlastnosti světla:

2) Co je světlo?

3) Napiš, za jakých podmínek nastane zatmění Slunce.

Přírodopis:

Nervová činnost, stavba nervové soustavy (učebnice str. 76-78)

Nervová soustava: usměrňuje spolu se žlázami s vnitřní sekrecí činnost všech tkání a orgánů.
Nervovou soustavu dělíme na ústřední a obvodovou.

Ústřední nervová soustava – skládá se z mozku a míchy. Mozek je největší ústředí nervové soustavy. Dělí se na 6 částí: koncový (přední) mozek, mezimozek, střední mozek, most, mozeček, prodloužená mícha.

a) **koncový mozek:** nejmohutnější část mozku, dvě mozkové polokoule, povrch je pokryt šedou mozkovou kůrou, kde jsou závitky a laloky

b) **mozková kůra:** řídí myšlení, je základem chování a činnosti člověka

c) **mezimozek:** slouží k přechodu vzruchů z ostatních částí mozku do koncového mozku

d) **střední mozek:** řídí činnost okohybných svalů, činnost kosterního svalstva

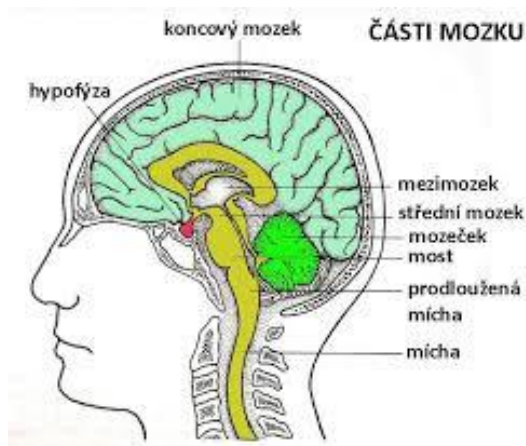
e) **most:** tvoří ho svazek nervových vláken, která vedou do míchy a mozečku

f) **mozeček:** jsou v něm centra pro udržení vzpřímeného postoje a rovnováhy

g) **prodloužená mícha:** řídí dýchání, srdeční činnost, kýchání, kašel, reflex zvracení, polykání

h) **mícha:** nervový provazec uložený v páteřním kanálu, vedou z ní dostředivé a odstředivé nervy

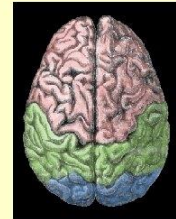
Funkce a stavba nervové soustavy

- ☞ Řídí činnost všech vnitřních orgánů.
- ☞ Kontroluje organismus jako celek.
- ☞ Přijímá podněty zvenčí.
- ☞ Probíhají zde myšlenkové pochody.
- ☞ Sídlo paměti a řeči.
- ☞ Uvědomování si sebe samého.
- ☞ Produkuje hormony.
- ☞ Základem je **nervová buňka (neuron)**.

Dělí se na:

CNS (centrální nervový systém) – mozek
– mícha

Obvodové nervy

Úkol - doplň přímo sem:

1) Co řídí prodloužená mícha?

2) Jaká centra jsou uložena v mozečku?

Chemie:

Oxidy – názvosloví, významné oxidy (učebnice str. 22-24)

Hydroxidy – názvosloví, významné hydroxidy (učebnice str. 28-29)

Oxidy jsou dvouprvkové sloučeniny kyslíku (oxidu) s dalším prvkem. Jsou to látky plynné nebo pevné, některé jsou jedovaté. Používají se ve stavebnictví, sklářství a při výrobě železa.

Oxid vápenatý: CaO – bílá pevná látka, silná žíravina, leptá sliznice a pokožku. Ve stavebnictví se používá jako pálené vápno. Jeho reakcí s vodou vzniká hašené vápno. Je také součástí cementu, využívá se při výrobě kovů a skla.

Oxid křemičitý: SiO₂ – v přírodě se vyskytuje jako nerost křemen, jako součást hornin pískovec, písek, žula. Je to těžko tavitelná, pevná látka, odolná vůči kyselině a vodě. Používá se ve stavebnictví, k výrobě skla, žáruvzdorných materiálů

Oxid hlinitý: Al_2O_3 – v přírodě se vyskytuje jako nerost korund – jeho odrůdy jsou drahé kameny modrý safír, červený rubín. Je součástí horniny bauxitu. Využívá se k výrobě hliníku, ve šperkařství.

Hydroxidy jsou anorganické sloučeniny obsahující skupinu OH. Jsou to většinou žravé látky. Nejvýznamnější je hydroxid sodný, draselný, vápenatý.

Úkol - doplň přímo sem:

- 1) K čemu se používá oxid křemičitý?
- 2) Používá se oxid vápenatý k výrobě skla? ANO x NE (podtrhni správnou odpověď)
- 3) Jak se vyskytuje v přírodě oxid hlinitý?

Výchova k občanství:

Právní řád ČR, právní odvětví. Co je právní řád, proč je třeba dodržovat pravidla.

Právo = soubor pravidel a předpisů, právních norem, které upravují jednání a vztahy občanů. Právní normy jsou písemné, jsou závazné, za jejich porušení následuje trest.

Morální normy – nejsou písemně dané. Jejich neplnění není trestné, jsou záležitostí svědomí člověka.

Účastníci právních vztahů – fyzické osoby (osoby)
právní osoby (stát, obec, banka, firma atd.)

Právní řád je soubor všech právních předpisů (zákonů, vyhlášek).

Právní odvětví – veřejnoprávní (právo trestní, správní, mezinárodní, finanční, ústavní)
súkromoprávní (občanské, rodičovské, pracovní, obchodní)

Trestní právo – stanoví, co je trestný čin, jaký je trest za jeho spáchání.
Ústavní právo – zabývá se právními vztahy ve státě (práva občanů, rozdělení moci)
Finanční právo – upravuje finanční činnost státu (státní rozpočet, daně)
Občanské právo – upravuje majetkoprávní vztahy, ochranu osobnosti
Rodinné právo – zabývá se vztahy v rodině (péče o dítě)
Pracovní právo – upravuje vztahy mezi zaměstnavateli a zaměstnanci

Orgány právní ochrany – policie, státní zastupitelství, soudy

Druhy provinění – přestupek, trestný čin

Právní řád

Právní řád – soubor všech předpisů, jimiž stát závazně upravuje a usměrňuje chování obyvatelstva, různých organizací..

The diagram is a pyramid with four horizontal levels. From top to bottom, the levels are labeled: 'ústava', 'zákony', 'nařízení vlády', and 'vyhlášky ministerstev'. The pyramid is outlined in red and has a yellow-to-green gradient fill.

Úkol - doplň přímo sem:

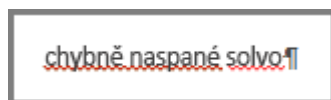
- 1) Jak dělíme účastníky právních vztahů?
- 2) Jaká znáš 2 právní odvětví?
- 3) Co následuje za porušení právních norem?
- 4) Policie, státní zastupitelství, soudy jsou orgány právní .....
- 5) Rodinné právo se zabývá .....
- 6) Které právo upravuje finanční činnost státu: pracovní x finanční? (podtrhni správnou odpověď)

Informatika:

Zapnutí nebo vypnutí kontroly pravopisu.

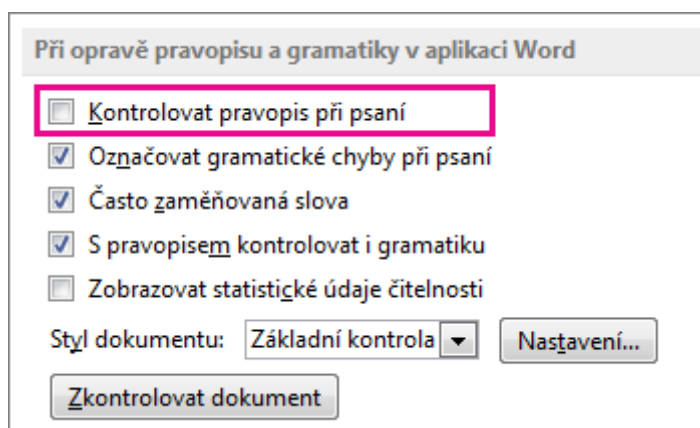
Pozorně nastudujte, výpisky do sešitu, vyzkoušejte při psaní textu.

Představte si, že si jenom tak píšete, když tu najednou uděláte překlep a slovo se podtrhne červenou vlnovkou.

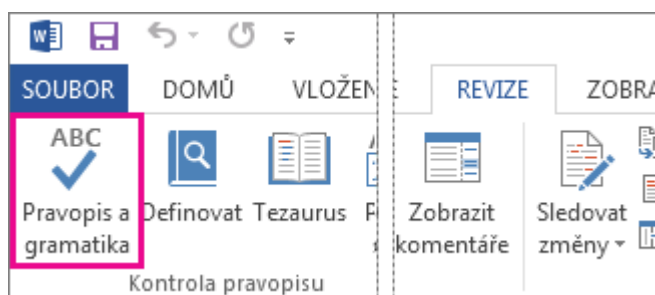
Chybu hned opravíte, jenomže mezitím jste se přestali soustředit a rozutekly se vám myšlenky. Jestli se chcete takovým rozptýlením vyhnout, vypněte kontrolu pravopisu a až dopíšete, zkontrolujte si pravopis ručně. Ukážeme si, jak na to.

Klikněte na **Soubor > Možnosti > Kontrola pravopisu a mluvnice**, zrušte zaškrtnutí políčka **Kontrolovat pravopis při psaní** a klikněte na **OK**.

Až budete chtít kontrolu pravopisu znovu zapnout, udělejte to samé, jenom políčko **Kontrolovat pravopis při psaní** zase zaškrtněte.

Jestli chcete kontrolu pravopisu spustit ručně, klikněte na **Revize > Pravopis a gramatika**.

Určitě ale na kontrolu pravopisu nezapomeňte. Překlepy a gramatické chyby dokáží udělat dost špatný dojem a odvést pozornost od toho, co se snažíte sdělit – hlavně když je uvidí váš šéf, učitel nebo třeba personalista.

Angličtina:

Slovní zásoba

- Napiš dny v týdnu

- Seřaď dny v týdnu dle abecedy

- Napiš údaje o sobě – jméno, narození, věk, počet sourozenců

Count and write the right numbers:

Nine – four minus twenty-two is ...

$94 - 22 =$

Seventy – five plus fifteen is ....

Thirty – six plus forty – four is ...

Fifty – nine minus eighteen is ...

Subjects – match the left column with the right column:

K jednotlivým předmětům, přiřad' odpovídající učivo

Maths	1914-1918 - The first world war
History	NaCl, H ₂ O
Chemistry	5+5=10
Biology	basketball, football, running
ICT	Canada, Russia, Japan, the map
PE	animals and plants
Geography	coloured pencils, crayons, pencil sharpener
Art	computers

Complete your timetable in English, use the subjects under the timetable:

Doplň do tabulky rozvrh hodin, dle tvého. Použij nabídku předmětů pod tabulkou.

	1	2	3	4	5	6	7	8
Monday								
Tuesday								
Wednesday								
Thursday								
Friday								

English, Maths, Czech, History, Geography, Biology, Chemistry, Art, Music, PE (Physical Education), ICT, Physics, Civics

Put the mixed up letters into the correct order – to make school subjects:

Přeházej písmena tak, aby vznikly názvy předmětů. Předměty přelož.

a) irthosy -

b) simcu -

c) nisgehl -

d) srheyictm -

e) tahms –